

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 oktober 2002

WETSONTWERP
**tot wijziging van de wet van
11 december 1998 betreffende de
classificatie en de veiligheidsmachtigingen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Alfons BORGINON**

INHOUD

I. Uiteenzetting van de minister van Financiën	3
II. Bespreking	3
III. Stemmingen	5

Voorgaand document :

Doc 50 **1861/ (2001/2002)** :
001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 octobre 2002

PROJET DE LOI
**modifiant la loi du 11 décembre 1998
relative à la classification et
aux habilitations de sécurité**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
M. **Alfons BORGINON**

SOMMAIRE

I. Exposé du ministre des Finances	3
II. Discussion	3
III. Votes	5

Document précédent :

Doc 50 **1861/ (2001/2002)** :
001 : Projet de loi.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Olivier Maingain

A. — Vaste leden / Membres titulaires :

VLD	Fientje Moerman, Ludo Van Campenhout, Georges Lenssen.
CD&V	Greta D'hondt, Yves Leterme, Dirk Pieters.
Agalev-Ecolo	Peter Vanhoutte, Gérard Gobert.
PS	Jacques Chabot, François Dufour.
MR	Olivier Maingain, Éric van Weddingen.
Vlaams Blok	Alexandra Colen, Hagen Goyvaerts.
SPA	Peter Vanvelthoven.
CDH	Jean-Jacques Viseur.
VU&ID	Alfons Borginon.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants :

Willy Cortois, Pierre Lano, Frans Verhelst, Tony Smets.
Mark Eyskens, Daniël Vanpoucke, Herman VanRompu, N.
Zoé Genot, Muriel Gerkens, Lode Vanoost.
Claude Eerdekins, Bruno Van Grootenhuijsen, Léon Campstein.
François Bellot, Philippe Collard, Serge Van Overtveldt.
Gerolf Annemans, Roger Boutecha, Francis Van den Eynde.
Ludwig Vandenhove, Henk Verlinde.
Raymond Langendries, Joseph Arens.
Danny Pieters, Karel Van Hoorebeke.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
PS	:	Parti socialiste
CDH	:	Centre démocrate Humaniste
SPA	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21
 <i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV : Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV : Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN : Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM : Réunion de commission (couverture beige)
 <i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		
Bestellingen :		Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Natieplein 2		Commandes :
1008 Brussel		Place de la Nation 2
Tel. : 02/549 81 60		1008 Bruxelles
Fax : 02/549 82 74		Tél. : 02/549 81 60
www.deKamer.be		Fax : 02/549 82 74
e-mail : publicaties@deKamer.be		www.laChambre.be
 <i>e-mail : publications@laChambre.be</i>		

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/549 81 60	Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 15 oktober 2002.

I.— UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

De heer Didier Reynders, minister van Financiën, wijst erop dat voor de cel voor financiële informatieverwerking een belangrijke rol is weggelegd in de strijd tegen het witwassen van geld en bij de opsporing van financiële delicten.

Dit wetsontwerp strekt ertoe de cel voor financiële informatieverwerking gelijk te stellen met de rechterlijke autoriteiten op het stuk van de toegang tot de informatie die bij de inlichtingen- en veiligheidsdiensten berust.

Voormalde cel heeft immers een gerechtelijke taakstelling, want conform artikel 16 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld zamelt ze ernstige indicien in die kunnen wijzen op het witwassen van kapitaal dat aan de zware criminaliteit gelieerd is en deelt ze die mee aan de procureur des Konings.

De leden en het personeel van de cel zijn bovendien gehouden aan een strikt beroepsgeheim (zie artikel 17 van voormalde wet). De voorzitter en zijn plaatsvervanger zijn van hun taak ontheven parketmagistraten, op wie volstrekt dezelfde regelingen inzake onverenigbaarheid van toepassing zijn als die welke voor de magistraten van de rechterlijke orde gelden.

Dankzij dit wetsontwerp is enige betwisting omrent de toegang van de cel tot een aantal geklassificeerde informatiegegevens niet langer mogelijk. Het speelt in op een door België zowel op Europees als op internationaal vlak aangegane verbintenis op het vlak van de bestrijding van het witwassen van geld, van de financiering van het terrorisme en meer in het algemeen van de financiële criminaliteit.

II.— BESPREKING

De heer Alfons Borginon (VU&ID) onderschrijft dit wetsontwerp. Hij vraagt zich evenwel af of een aanpassing van het statuut van de cel voor financiële informatieverwerking niet opportuun ware en of het niet wenselijk is te bekijken hoe die cel beter kan worden geïntegreerd in de overheidsdiensten die belast zijn met de bestrijding van de criminaliteit. De cel, die in de vorm

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 15 octobre 2002.

I. — EXPOSÉ DU MINISTRE DES FINANCES

M. Didier Reynders, ministre des Finances, rappelle que la Cellule de traitement des informations financières joue un rôle important dans la lutte contre le blanchiment de capitaux et la détection d'infractions en matière financière.

Le présent projet de loi vise à assimiler la Cellule de traitement des informations financières aux autorités judiciaires en ce qui concerne l'accès à des informations relevant des services de renseignement et de sécurité.

La cellule, en récoltant des indices sérieux de blanchiment de capitaux liés à la criminalité grave et en les transmettant au procureur du Roi (conformément à l'article 16 de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux) a en effet une finalité judiciaire.

En outre, les membres et le personnel de la cellule sont soumis à un secret professionnel renforcé (article 17 de ladite loi). Le président et son suppléant sont des magistrats détachés du parquet, soumis à des régimes d'incompatibilité tout à fait identiques à ceux applicables aux magistrats de l'ordre judiciaire.

Le présent projet de loi permet d'éviter toute contestation en ce qui concerne l'accès de la cellule à un certain nombre d'informations classifiées. Il répond à un engagement pris par la Belgique sur le plan à la fois européen et international en matière de lutte contre le blanchiment des capitaux, le financement du terrorisme et plus généralement la criminalité financière.

II. — DISCUSSION

M. Alfons Borginon (VU&ID) est favorable au présent projet de loi. Il se demande néanmoins s'il ne serait pas opportun de revoir le statut de la Cellule de traitement des informations financières et d'examiner dans quelle mesure cette cellule ne devrait pas être davantage intégrée au sein des autorités publiques chargées de la lutte contre la criminalité. La cellule, créée sous la forme d'une

van een onafhankelijke bestuurlijke autoriteit werd opgericht, levert zeer zinvol werk, maar ze vervult – in samenwerking met de bankinstellingen - veeleer politieke taken.

De minister stelt voor het statuut en de werkwijze van de cel voor financiële informatieverwerking te evalueren bij de besprekings van het wetsontwerp dat de regering zal indienen met het oog op de omzetting in Belgisch recht van een Europese richtlijn inzake het witwassen van kapitaal. Het ontwerp ligt voor advies bij de Raad van State.

De minister sluit een eventuele samensmelting niet uit. Hij merkt evenwel op dat er zich zowel op Europees als op wereldvlak een trend afteekt om de strijd tegen het witwassen van kapitaal veeleer aan specifieke cellen toe te vertrouwen. Onlangs werd overigens beslist om de onderlinge samenwerking tussen die diverse cellen in een internationaal netwerk te verbeteren.

Daar komt nog bij dat, zo men het specifieke karakter van de cel aanhoudt, het nog steeds mogelijk blijft de samenwerking tussen de cel en de politiediensten te versterken.

Voorzitter Olivier Maingain (MR) maakt enig voorbehoud tegen het advies van de Raad van State, waarin de gemachtigde van de minister preciseert dat «het dossier dat de cel zal hebben aangelegd en dat aan het parket zal worden toegezonden, onder meer informatie kan bevatten die geklassificeerd is op de voet van de voormalige wet van 11 december 1998. Het zal vervolgens zaak zijn van het parket die gegevens te onderzoeken en de voor het opsporingsonderzoek informatie vereiste taken te vervullen.

De Raad van State wijst de steller van het voorontwerp evenwel op de omstandigheid dat bepaalde informatie, doordat ze is geklassificeerd, niet in het strafdossier wordt opgenomen; het openbaar ministerie beschikt aldus over informatie waarvan de partijen geen kennis hebben. Het gevaar bestaat dat de wijziging die het voorontwerp wil invoeren dit verschil accentueert. Enerzijds is het voor een Staat van wezenlijk belang zich toe te rusten met rechtsinstrumenten om de georganiseerde misdaad en meer bepaald de verrichtingen voor het witwassen van geld, zo doeltreffend mogelijk te bestrijden, doch anderzijds staat het aan de wetgever een billijk evenwicht te handhaven tussen de bescherming van de hogere belangen van de Staat en de uitoefening van de fundamentele rechten uit het oogpunt onder meer van de artikelen 6 en 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.» (DOC 50 1861/001, blz. 8).

autorité administrative indépendante, effectue un travail très utile mais elle remplit plutôt des tâches policières, en collaboration avec les institutions bancaires.

Le ministre suggère d'évaluer le statut et le mode de travail de la Cellule de traitement des informations financières lors de l'examen du projet de loi qui sera déposé par le gouvernement en vue de transposer en droit belge une nouvelle directive européenne en matière de blanchiment de capitaux. Ce projet est actuellement soumis à l'avis du Conseil d'État.

Le ministre n'exclut pas l'option d'une éventuelle intégration. Toutefois, il fait remarquer que, tant sur le plan européen que mondial, la tendance est plutôt de confier la lutte contre le blanchiment de capitaux à des cellules spécifiques. Il a d'ailleurs récemment été décidé de favoriser la collaboration de ces différentes cellules au sein d'un réseau international.

De plus, même si l'on maintient le caractère spécifique de la cellule, il est toujours possible d'en améliorer la collaboration avec les services de police.

M. Olivier Maingain (MR), président, émet certaines réserves concernant l'avis du Conseil d'État, qui précise que « comme l'a souligné le délégué du ministre, le dossier que la cellule aura constitué et qui sera transmis au parquet, pourra notamment comprendre des informations classifiées au regard de la loi du 11 décembre 1998 précitée. Il appartiendra ensuite au parquet d'examiner ces données et d'accomplir les devoirs nécessaires à l'information.

Le Conseil d'État attire cependant l'attention de l'auteur de l'avant-projet sur la circonstance que du fait de leur classification, certaines informations ne figurent pas dans le dossier répressif; le ministère public dispose ainsi d'informations ignorées des parties. La modification de l'avant-projet risque d'accentuer cette différence.

S'il est essentiel pour un État de se doter d'instruments juridiques en vue de lutter le plus efficacement possible contre la criminalité organisée et plus particulièrement les opérations de blanchiment de capitaux, il appartient au législateur de maintenir un juste équilibre entre la protection des intérêts supérieurs de l'État et l'exercice des droits fondamentaux au regard notamment des articles 6 et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. » (DOC 50 1861/001, p. 8).

De heer Maingain merkt op dat de rechterlijke autoriteiten, op basis van de vigerende wetgeving, reeds toegang tot geklassificeerde informatie hebben. Dit wetsontwerp versterkt enkel en alleen de voorafgaande «knipperlichtfunctie» van de cel.

Zo het openbaar ministerie, dat door de cel (eventueel op basis van geklassificeerde informatie) behoorlijk werd ingelicht omtrent vermoedens inzake misdrijven, beslist om een strafvordering in te stellen, dan spreekt het voor zich dat de met het opsporingswerk belaste politiediensten daarom niet noodzakelijkerwijs de geklassificeerde informatie zullen ontvangen.

De minister is het roerend met de vorige spreker eens. De opmerking van de Raad van State wijst inderdaad op een reëel probleem, maar stipt geen enkele nieuwe moeilijkheid aan die in het raam van het ter bespreking voorliggende ontwerp zou rijzen, aangezien het geen enkele wijziging aanbrengt in de algemene regels die van toepassing zijn op de gerechtelijke onderzoeken en op basis waarvan het parket of de onderzoeksmaagistrat bepaalde informatie ter beschikking van de politiediensten stelt. Alle vigerende regels die gelden voor de betrekkingen tussen partijen in een strafgeding, en tussen de rechterlijke en politieke autoriteiten (beroepsgeheim, verbod op toegang tot geklassificeerde informatie) blijven onverkort van toepassing.

III.—STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 worden eenparig aangenomen.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 8 stemmen en 1 onthouding.

De rapporteur,

Alfons BORGINON

De voorzitter,

Olivier MAINGAIN

Lijst van bepalingen die, met toepassing van artikel 18.4 a) van het Reglement, uitvoeringsmaatregelen vergen:

nihil

M. Maingain fait remarquer que, sur la base de la législation existante, les autorités judiciaires peuvent déjà avoir accès à des informations classifiées. Le présent projet de loi ne fait que renforcer le système de « pré-alerte » par la cellule.

Si le ministère public, dûment informé par la cellule de soupçons d'infractions (éventuellement sur la base d'informations classifiées), décide d'intenter une action publique, il va s'en dire que les services de police, chargés du travail d'enquête, ne se verront pas pour autant communiquer l'information classifiée.

Le ministre abonde dans le sens de l'orateur précédent. Si la remarque du Conseil d'État rappelle effectivement un problème réel, elle ne soulève cependant aucune nouvelle difficulté dans le cadre du projet de loi à l'examen puisque celui-ci ne modifie en rien les règles générales applicables aux enquêtes judiciaires, règles en fonction desquelles le parquet ou le magistrat instructeur met une information à disposition des services de police. Toutes les règles en vigueur en ce qui concerne les relations entre parties dans un procès pénal et entre les autorités judiciaires et les autorités de police (secret professionnel, interdiction d'accès aux informations classifiées) restent totalement d'application.

III.—VOTES

Les articles 1er et 2 sont adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi est adopté par 8 voix et 1 abstention.

Le rapporteur,

Le président,

Alfons BORGINON

Olivier MAINGAIN

Liste des dispositions qui nécessitent des mesures d'exécution (application de l'article 18.4 a) du Règlement):

nihil